

18 Sept. 2 ex., op 25 Sept. wederom 2 ex. en op 2 October 11 ex. bijeen.
(P. A. Hens).

Volgens H e n s, Avif. Limburg, 1e aanv. 1930, p. 40, „gaat de soort hoe langer hoe meer in aantal achteruit en is als broed-, ja zelfs als trekvogel in Limburg grotendeels verdwenen. In de laatste jaren zag ik in Zuid-Limburg gedurende de hoenderjacht er geen meer...” Thans schijnt er dus weer een toename te zijn. Voor nieuwe gegevens uit N o o r d - B r a b a n t zie dit no. p. 178. (t. K.).

Kampen, December 1937.

Tringa totanus totanus L. de in Nederland broedende subspecies van de tureluur

DOOR

Dr G. C. A. JUNGE.

In 1932 (Bull. B. O. C., 53, p. 17—18) wees T i c e h u r s t erop dat de engelsche tureluurs in het zomerkleed van de Noord-europeesche verschillen door de zwakkere vlekking op de borst en buik en door de minder krachtige tekening op de rug. De door T i c e h u r s t aan het Engelsche ras gegeven naam *Tringa totanus bewickii* (Rennie) bleek gepraeoccupeerd te zijn en werd in 1935 door M a t h e w s veranderd in *Tringa totanus britannica*. T i c e h u r s t wees er eveneens op, dat een huid uit Hongarije niet te onderscheiden was van de engelsche en vroeg zich af of er hier mogelijk sprake kon zijn van een noordelijk en zuidelijk ras. Duitsche broedvogels zijn volgens S t e i n b a c h e r (Vögel d. paläarkt. Fauna, Ergänzungsband, Heft 5, p. 477) identiek met de Noord-europeesche vogels.

Dank zij mr N. B. K i n n e a r, Londen en Dr N. G y l d e n s t o l p e, Stockholm, kon ik een serie van 22 nederlandsche broedvogels, uit de maanden April, Mei en Juni, vergelijken met 5 huiden van engelsche en 6 huiden van zweedsche broedvogels uit dezelfde maanden. Het verschil tusschen *totanus* en *britannica* is, hoewel niet zeer groot, toch wel duidelijk. De engelsche broedvogels hebben smallere, kleinere vlekken op de borst, terwijl de buik minder gevlekt en daardoor witter is dan bij de zweedsche vogels. De vlekking van de bovenzijde blijkt zeer variabel te zijn en lijkt mij dan ook van minder belang. Een enkel exemplaar zal niet altijd met zekerheid te onderscheiden zijn, daar één der engelsche broedvogels niet van de zweedsche te onderscheiden is. De serie nederlandsche broedvogels kunnen wij tot *Tringa totanus totanus* L. rekenen; het meerendeel heeft de zwaardere vlekking van het nominale ras. Enkele nog niet geheel uitgekleurde exemplaren naderen meer het engelsche type, zoo 2 Mei-vogels uit de collectie H e n s, die beiden aan de bovenzijde zeer sterk afgesleten winterkleedveeren dragen, terwijl de borst bij beiden al de zwaardere vlekken van het zomerkleed begint te vertoonen en de buik nog bijna geheel wit is.

Leiden, September 1937.

Terugvondsten van in het buitenland geringde vogels, 9

namens de Redactie medegedeeld

DOOR

TEN KATE.

Sturnus vulgaris — Spreeuw.

Duitse in Gelderland.

Helgoland 6003666, ○ juv. 29 Mei '36 Bremen, + (geschoten tijdens de kersenpluk) in Juni of Juli '36 te Wadenoyen bij Tiel.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Helgoland 787886, ○ juv. 21 Mei '36 te Mischreihe/Kiebitzreihe bij Elmshorn in Holstein, + (geschoten) 20 Juli '36 te Drumpt bij Tiel.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Helgoland A 677874, ○ juv. 13 Juni '36 te Dummer-See, Kreis Diepholz in Hannover, + (geschoten) 22 Juli '36 in een fruitkwekerij te Herveld.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Helgoland 6022608, ○ juv. 28 Mei '36 te Valenbrook bij Bederkesa, Kreis Wermünde, + (uitgeput) 17 Oct. '36 te Rhenen.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Helgoland A 669233, ○ juv. 25 Mei '35 te Nordhorn in Hannover, + (bemachtigd) 21 Juni '36 te Herwen.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Duitse, in Noord-Brabant.

Helgoland 7017836, ○ juv. 15 Mei '37 te Hövelhof-Riege, bij Paderborn in Westfalen, + (gevangen) 18 Juli '37 te Princenhage.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Duitse, in Zeeland.

Helgoland 6036628, ○ juv. 2 Juni '36 te Forst Upjever bij Jever in Oldenburg, + (bemachtigd) 9 Juli '36 te Kapelle, Zuid-Beveland.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Met duitse ring, in Gelderland.

Helgoland 6019719, ○ ad. 17 Maart '36 te Weese, Post Recke in Westfalen, + (gevangen) 20 Mei '37 te Wadenoyen.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Helgoland 6055447, ○ (leeftijd?) 16 Mei '37 te Kananohe bij Hannover, + (skelet in proiëresten van steenuil, *Athene noctua*) 7 Juli '37 „Planken Wambuis”, bij Ede.

(A. B. Wigman).

Met duitse ring, in Zuid-Holland.

Rossitten F 255511, ○ als juv. doortrekker 22 Aug. '35 Windenburg, + (bemachtigd) 2 Febr. '37 te Ouddorp, Goeree.

(Plantenziektenkundige Dienst).

Met duitse ring, in Limburg.

Helgoland 6061972, ○ ad. 6 Maart '37 te Gelsenkirchen-Buer, Westfalen, + (geschoten) begin Juli '37 te Boshoven-Weert.

(Museum Leiden).

Met engelse ring, in Utrecht.

Witherby S 4542, ○ ad. 19 Febr. '30 te Frandley bij Great Budworth, Cheshire, + (geschoten) 21 Aug. '37 te Lopik.

(Museum Leiden).

Witherby ZS 172, ○ ad. 23 Dec. '35 te Branscombe, Devon, + in Juni '37 te IJsselstein.

(British Birds, 31, p. 114).

Met belgische ring, in Zeeland.

Bruxelles 3 C 34,24, ○ (leeftijd?) 25 Aug. '35 te Heyst a/Zee, + (gevangen)